

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar General

NOTĂ

**referitoare la Decizia Curții Constituționale nr. 307 privind
excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2)
și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind
statutul cadrelor militare și ale art. 37 alin. (3) din
Legea educației naționale nr. 1/2011**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 307 din 8 mai 2018, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 9.07.2018, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată și a constatat că dispozițiile art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt neconstituționale.

Potrivit prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, republicată, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Potrivit art. 134 alin.(1) din Regulamentul Camerei Deputaților, procedura de reexaminare a legii urmează să fie declanșată de Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată.

Cu această decizie urmează să fie informate Comisia juridică, de disciplină și imunități, Comisia pentru muncă și protecție socială și Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 307/2018.

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

Șef Departament legislativ

Georgică TOBĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 307

din 8 mai 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și ale art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și ale art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, excepție ridicată de Paul Mărinuța în Dosarul nr. 2.992/86/2015 al Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.904D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, deoarece acestea contravin art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale referitoare la statutul funcționarilor publici. Potrivit art. 37 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, instructorii militari au calitatea de cadru militar în activitate, chiar dacă au funcții didactice. Or, stabilirea statutului acestora printr-un act inferior legii încalcă atât dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, cât și pe cele privind claritatea și previzibilitatea legii. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a celorlalte dispoziții de lege criticate, pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a acestea.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 26 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.992/86/2015, **Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și ale art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011.** Excepția a fost invocată de reclamantul Paul Mărinuța în cadrul acțiunii de contencios administrativ având ca obiect soluținarea cererii de anulare a tabelului nominal cu rezultatele obținute la concursul organizat la data de 17 martie 2015, în vederea ocupării postului de șef de catedră la Catedra pregătire socioumană și limbi străine din cadrul Școlii Militare de Subofițeri de Jandarni „Petr Rareș” din Fălticeni.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile criticate din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare creează discriminare în materia reglementării carierei cadrelor militare între cetățenii care au aceleași obligații instituite prin lege, corespunzătoare statutului de cadre militare. Concret, „critica vizează faptul că, prin modul în care legea organică este adoptată, creează condiții pentru ca normele privitoare la evoluția cadrelor militare pe treptele ierarhiei militare să fie adoptate prin norme legale de rang diferit, în mod discriminatoriu, cele aplicabile cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale prin hotărâre a Guvernului, iar cele aplicabile cadrelor militare din Ministerul Afacerilor Interne, prin ordin al conducătorului acestui minister — act administrativ cu caracter normativ”. Se susține că militarii sunt o categorie de funcționari publici al căror statut trebuie reglementat prin lege organică, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 34 din 9 februarie 2016 și nr. 172 din 24 martie 2016. Or, textele de lege criticate atribuie Guvernului dreptul de a aproba Ghidul carierei militare pentru Ministerul Apărării Naționale, iar, pe de altă parte, nu instituie reguli pentru reglementarea carierei militare a cadrelor militare din Ministerul Afacerilor Interne și din alte instituții cu caracter similar. În final, autorul excepției redă considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 172 din 24 martie 2016.

6. Cu privire la dispozițiile art. 37 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, se susține că Ministerul Afacerilor Interne nu a emis vreun ordin sau vreo instrucțiune care să reglementeze condițiile de ocupare a funcțiilor de instructori militari până în luna mai 2015, când au fost emise Instrucțiunile nr. 45/2015, ulterior datei susținerii concursului a cărui anulare face obiectul acțiunii în contencios administrativ, concurs care a fost organizat în baza Ordinului ministrului internelor și reformei administrative nr. 665/2008 și a Ordinului viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 69/2009.

7. **Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.**

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 420 din 8 iulie 2014, prin care s-a constatat că modificarea dispozițiilor legale ține de competența exclusivă a legiuitorului, iar interpretarea unor norme juridice, ca fază indispensabilă procesului de aplicare a legii, aparține instanțelor judecătorești.**

10. **Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.** Aspectele date de legiuitor în competența Guvernului sunt de fapt aspecte procedural-administrative, referitoare la modalitățile și regulile de parcurs în cariera profesională pentru cadrele militare în activitate (ofițeri, maiștri militari, subofițeri) din Ministerul Apărării Naționale. Prin urmare, aceste norme procedural-administrative nu sunt de natură a modifica sau completa dispozițiile statutare prevăzute prin lege, ci, dimpotrivă, de a institui garanții procedurale suplimentare. În plus, indiferent de domeniul de reglementare, organic sau ordinar, numeroase legi sunt puse în aplicare prin elaborarea de norme secundare subsecvente,

legea neputând reglementa toate aspectele administrative privind aplicarea sa. Astfel, Ghidul carierei militare cuprinde informații detaliate, referitoare la cariera ofițerilor în activitate, cariera maștrilor militari/subofițerilor în activitate, precum și reguli de trecere a maștrilor militari/subofițerilor în activitate în corpul ofițerilor în activitate, fiind elaborat într-o manieră clară, precisă și previzibilă, având un cadru juridic bine stabilit prin Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare. În condițiile cadrului juridic astfel creat, stabilirea acestor norme procedurale-administrative poate fi făcută de către legiuitor printr-un act de reglementare secundară, precum hotărârea Guvernului, elaborată în aplicarea Legii nr. 80/1995, cu condiția ca un astfel de act să respecte cadrul juridic substanțial, stabilit de legea anterior menționată, depășirea acestuia generând nelegalitatea hotărârii emise. De principiu, legiuitorul nu poate delega competența de a reglementa norme privind evaluarea profesională, care vizează executarea și/sau încetarea raporturilor de serviciu. Însă reglementarea unor chestiuni juridice pur tehnice, care vizează reguli de lucru, poate fi făcută prin hotărâre a Guvernului. În plus, aspectele referitoare la cadrul juridic și cele substanțiale ale procedurii de evaluare a cadrelor militare sunt reglementate printr-o lege organică. Prin urmare, o astfel de abordare legislativă nu aduce atingere principiilor constituționale invocate, în acest sens fiind și Decizia Curții Constituționale nr. 547 din 12 iulie 2016.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, având următorul conținut:

— art. 5 alin. 2 din Legea nr. 80/1995: „Accesul în profesie, precum și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la bază principiile și normele cuprinse în prezenta lege. În aplicarea acestora, pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.”;

— art. 109 alin. 3 din Legea nr. 80/1995: „Dispozițiile art. 2 alin. 2¹ paragraful A, paragraful B lit. a) și b), art. 5 alin. 2, art. 41¹, art. 50 alin. 5, art. 51 alin. 2, art. 75¹, art. 85 alin. 1 lit. e¹) și art. 108¹ se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale.”;

— art. 37 alin. (3) din Legea nr. 1/2011: „Funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, condițiile care se cer pentru ocuparea acestora, normele didactice, competențele și responsabilitățile se stabilesc prin instrucțiuni proprii.”

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5) privind principiul separației puterilor în stat și cel al obligativității respectării legilor, a Constituției și a supremației sale, art. 4 alin. (2) privind egalitatea între cetățeni, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 31 privind dreptul la informație, art. 73 alin. (3) lit. j) privind

reglementarea prin lege organică a statutului funcționarilor publici și în art. 78 privind intrarea în vigoare a legii.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține, referitor la prevederile criticate din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, că autorul excepției susține că normele privitoare la evoluția cadrelor militare pe treptele ierarhiei militare sunt adoptate prin reglementări de rang diferit, în mod discriminatoriu, și anume cele aplicabile cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale prin hotărâre a Guvernului, iar cele aplicabile cadrelor militare din Ministerul Afacerilor Interne, prin ordin al conducătorului acestui minister — act administrativ cu caracter normativ. Curtea observă că dispozițiile criticate din Legea nr. 80/1995 vizează exclusiv cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale. Or, autorul excepției ocupă o funcție didactică în cadrul unei școli militare de subofițeri de jandarmi, fiind astfel cadru militar al Ministerului Afacerilor Interne și, în consecință, nu i se aplică dispozițiile criticate din Legea nr. 80/1995, potrivit cărora se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului, exclusiv pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale. Așadar, întrucât, potrivit art. 29 alin. (1) teza finală din Legea nr. 47/1992, dispozițiile de lege care formează obiect al excepției de neconstituționalitate trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare este inadmisibilă.

16. Analizând actele dosarului, Curtea constată că autorul excepției, care ocupă o funcție didactică în cadrul Școlii Militare de Subofițeri de Jandarmi „Petru Rareș” din Fălticeni, a candidat la concursul din 17 martie 2015 în vederea ocupării postului de șef de catedră la Catedra pregătire socio-umană și limbi străine din cadrul aceleiași școli. Autorul excepției este instructor militar în cadrul Școlii Militare de Subofițeri de Jandarmi „Petru Rareș” din Fălticeni — instituție militară de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne —, făcând astfel parte din Corpul instructorilor militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

17. Cu privire la statutul instructorilor militari, Curtea reține că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.175 din 13 decembrie 2004, „Jandarmeria Română este instituția specializată a statului, cu statut militar, componentă a Ministerului Administrației și Internelor”. Potrivit art. 15 alin. (1) din aceeași lege, „Instituțiile militare de învățământ sunt structuri destinate formării continue, pregătirii și specializării personalului Jandarmeriei Române” iar, în conformitate cu art. 15 alin. (6) din aceeași lege, „Personalul din instituțiile de învățământ prevăzute la alin. (1), care desfășoară activități didactice [...] au aceleași drepturi și obligații cu cele ale personalului similar din celelalte unități de învățământ ale Ministerului Administrației și Internelor.” Potrivit art. 23 din Legea nr. 550/2004, „(1) Personalul Jandarmeriei Române se compune din personal militar și personal contractual.

(2) **Personalul militar al Jandarmeriei Române** este format din: cadre militare, elevi ai instituțiilor militare de învățământ, soldați și gradați profesioniști, militari în termen și militari cu termen redus.

(3) **Cadrelor militare din Jandarmeria Română li se aplică dispozițiile Legii nr. 80/1995 privind Statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.**”

18. Referitor la dispozițiile criticate din Legea nr. 1/2011, Curtea reține că, potrivit acestora, funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, condițiile care se cer pentru ocuparea acestora, normele didactice, competențele și responsabilitățile se stabilesc prin instrucțiuni proprii. Potrivit art. 1 alin. 1 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, „*Prin cadre militare, în sensul prezentei legi, se înțelege cetățenii români cărora li s-a acordat grad de ofițer, maistru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege*”, potrivit art. 2 alin. 1 și 2 din aceeași lege,

„Potrivit gradelor pe care le au, cadrele militare sunt constituite în corpul subofițerilor, corpul maiștrilor militari și corpul ofițerilor”, iar, în conformitate cu art. 3 din aceeași lege, „Gradul militar este un drept al titularului și reprezintă recunoașterea în plan social a calității de cadru militar”.

19. Statutul instructorilor militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este stabilit de dispozițiile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, potrivit căreia „Personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se constituie din personalul didactic prevăzut în prezenta lege și din corpul instructorilor militari, de ordine și securitate publică”, și ale art. 37 alin. (2) din aceeași lege, potrivit căreia „Personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul militar de apărare, ordine publică și securitate națională are drepturile și îndatoririle care decurg din prezenta lege și din calitatea de cadru militar în activitate, respectiv de funcționar public cu statut special.” Pentru executarea acestor dispoziții de lege au fost emise Instrucțiunile nr. 45 din 8 mai 2015 privind Corpul instructorilor de ordine publică din instituțiile de formare profesională inițială ale Ministerului Afacerilor Interne, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 14 mai 2015, modificate și completate prin Instrucțiunile nr. 94 din 31 iulie 2017 pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor viceprim-ministrului, ministrul afacerilor interne, nr. 45/2015 privind Corpul instructorilor de ordine publică din instituțiile de formare profesională inițială ale Ministerului Afacerilor Interne, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 7 august 2017. Potrivit art. 1 din instrucțiuni, „se înființează Corpul instructorilor de ordine publică, denumit în continuare Corp, structură profesională în cadrul sistemului de învățământ, cu responsabilități și competențe în procesul instructiv-educativ pentru formarea profesională a personalului Ministerului Afacerilor Interne, denumit în continuare MAI”, iar, potrivit art. 3 alin. (2), „accesul și promovarea instructorilor în cadrul Corpului se organizează și se desfășoară în mod distinct pe nivelurile de învățământ prevăzute la alin. (1), potrivit legislației naționale în vigoare și prezentelor instrucțiuni.” Art. 11 alin. (1) din instrucțiuni prevede că „accesul în cadrul Corpului și promovarea în posturi de conducere a instructorilor se fac, de regulă, prin concurs organizat pentru ocuparea unei funcții didactice vacante, cu îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de prezentele instrucțiuni”. Statutul acestor instructori este reglementat de art. 4, după cum urmează: „(1) Instructorii constituie personal didactic din instituțiile de formare

(2) Funcțiile de instructori sunt prevăzute cu grade militare și cu grade profesionale de poliști.

(3) Instructorii desfășoară activități didactice aferente disciplinelor/modulelor cu specific militar și/sau polițienesc cuprinse în curricula și programele instructiv-educative ale instituțiilor de învățământ, avizate și aprobate potrivit competențelor.

(4) În funcție de statutul profesional aplicabil, instructorii sunt:

a) instructori militari;

b) instructori de poliție.”

20. De asemenea, potrivit art. 5 alin. (1) din aceste instrucțiuni, „instructorii au drepturile și îndatoririle personalului didactic prevăzute de legislația națională în domeniul educației și de prezentele instrucțiuni”. În conformitate cu art. 8 („Relațiile de muncă ale instructorilor”), „în raport cu relațiile de muncă stabilite cu instituția de formare potrivit prevederilor legale în vigoare, instructorii pot fi titulari sau asociați în cazul personalului didactic de predare (IDP), respectiv exclusiv titulari, în cazul personalului didactic auxiliar (IDA) și personalului didactic de conducere, de îndrumare și control”. Potrivit art. 29 din aceste instrucțiuni, „funcțiile de instructori personal didactic de conducere, îndrumare și control sunt prevăzute cu grad de ofițer”.

21. Din ansamblul reglementărilor referitoare la statutul instructorilor militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în special al celor privind accesul în Corpul instructorilor militari, atribuțiile și relațiile de muncă, rezultă că accesul în Corpul

instructorilor militari se face, de regulă, prin concurs organizat pentru ocuparea unei funcții didactice vacante, iar funcțiile de instructori militari sunt prevăzute cu grade militare, în speță fiind vorba despre o funcție de conducere, prevăzută cu grad de ofițer. Aspectele privind ocuparea unei funcții militare — în speță, a funcției didactice de conducere, și anume șef de catedră, de către un instructor militar — nu sunt prevăzute în lege, ci în instrucțiuni ale ministrului de resort.

22. Din analiza normelor legale și infralegale referitoare la instructorii militari, în special din interpretarea normelor prevăzute de art. 37 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 și art. 4 alin. (2) din instrucțiuni, potrivit căreia „funcțiile de instructori sunt prevăzute cu grade militare”, rezultă că, odată cu accesul în Corpul instructorilor militari, aceștia dobândesc statutul de cadru militar. Or, aspectele esențiale privind raporturile de serviciu ale cadrelor militare, inclusiv accesul, promovarea și avansarea în grade militare, trebuie reglementate prin lege organică, iar nu prin acte normative de rang inferior.

23. Astfel, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. t) coroborate cu art. 118 alin. (2) din Constituție, **statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică.**

24. Cu privire la ocuparea posturilor de către categoriile de personal al căror statut trebuie reglementat, potrivit Constituției, prin lege organică, în jurisprudența sa, Curtea a reținut, referindu-se la statutul polițistului, că acesta este subiect al unui raport de serviciu, raport care ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale și, de aceea, aspectele esențiale ce vizează cele trei elemente ale raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul polițistului, statut care este reglementat prin lege organică, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, respectiv Legea nr. 360/2002 (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 11 septembrie 2014, paragraful 17, Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, paragraful 24, sau Decizia nr. 172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, paragraful 17). Prin Decizia nr. 172 din 24 martie 2016, paragraful 19, Curtea a reținut că statutul juridic al unei categorii de personal este reprezentat de dispozițiile de lege referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă în care se află respectiva categorie. Curtea a mai reținut, prin aceeași decizie, la paragraful 18, că aspectele privind ocuparea posturilor de conducere țin în mod evident de cariera polițistului și presupun o modificare atât a atribuțiilor (a felului muncii), cât și a salarizării, iar exercitarea raportului de serviciu al polițistului se realizează de la nașterea acestuia, prin actul de numire și până la încetarea lui, în condițiile legii. Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate nu numai că nu reglementează procedura ocupării posturilor de conducere ale polițistilor, ci delegă reglementarea acestor aspecte importante ministrului de resort, care este abilitat să adopte ordine, acte juridice cu caracter inferior legii. Având în vedere că, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, statutul funcționarilor publici se reglementează prin lege organică și ținând cont de faptul că aspectele esențiale privind ocuparea posturilor de conducere vizează o modificare a raporturilor de muncă, aceste aspecte esențiale, cum sunt, spre exemplu, condițiile generale de participare la examen/concurs, condițiile de vechime necesară participării la examen/concurs, tipul probelor de examen/concurs, condițiile în care candidații sunt declarați „admiși” și posibilitatea de contestare, trebuie reglementate prin lege organică, urmând ca regulile specifice procedurii de ocupare a funcțiilor de conducere să fie explicate și detaliate prin ordin al ministrului de resort. În consecință, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate, care instituie reglementarea acestor aspecte prin acte administrative, contravin dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție (paragraful 21). De asemenea, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor de lege criticate, se ajunge la situația ca un aspect esențial care vizează

executarea raporturilor de serviciu să fie reglementat printr-un act administrativ. Or, normele privind ocuparea posturilor de conducere trebuie să respecte anumite cerințe de stabilitate și previzibilitate. Astfel, delegarea atribuției de a stabili aceste norme unui membru al Guvernului, prin emiterea unor acte cu caracter administrativ ce au caracter infralegal, determină o stare de incertitudine juridică, acest gen de acte având, de obicei, un grad sporit de schimbări succesive în timp (paragraful 22). Prin urmare, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 360/2002, potrivit cărora *„Posturile de conducere se ocupă prin examen sau concurs, după caz, în situațiile și în condițiile stabilite prin ordin al ministrului administrației și internelor.”*

25. Analizând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, Curtea constată că, potrivit art. 73 alin. (3) lit. t) coroborat cu art. 118 alin. (2) din Constituție, **statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică**. De asemenea, potrivit dispozițiilor legale și infralegale referitoare la statutul instructorilor militari, **Curtea reține că aceștia au calitatea de cadre militare în activitate, iar funcțiile de instructori militari sunt prevăzute cu grade militare**. Având în vedere acestea, Curtea constată că argumentele reținute în jurisprudența sa — referitoare la reglementarea prin acte normative inferioare legii organice a statutului unor categorii de personal pentru care Constituția impune adoptarea unei legi organice (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 172 din 24 martie 2016) — sunt aplicabile și textului art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, referitor la ocuparea funcțiilor didactice — de execuție sau de conducere — de către instructorii militari.

26. Aspecte esențiale ale carierei militarilor sunt prevăzute în acte administrative cu caracter inferior legii, ceea ce conduce la încălcarea normei constituționale potrivit căreia statutul cadrelor militare se stabilește prin lege organică, și anume la art. 73 alin. (3) lit. t) coroborat cu art. 118 alin. (2) din Constituție. Astfel, ținând cont de faptul că aspectele esențiale privind ocuparea posturilor de execuție vizează nașterea raportului de serviciu, iar ocuparea posturilor de conducere vizează o modificare a raporturilor de serviciu, aceste aspecte esențiale trebuie reglementate prin lege organică, urmând ca regulile specifice procedurii de ocupare a funcțiilor de instructori militari să fie explicate și detaliate prin ordin al ministrului de resort.

27. Normele privind ocuparea posturilor de execuție sau de conducere trebuie să respecte anumite cerințe de stabilitate și previzibilitate. În acest sens, delegarea atribuției de a stabili

aceste norme unui membru al Guvernului, prin emiterea unor acte cu caracter administrativ ce au caracter infralegal, determină o stare de incertitudine juridică, acest gen de acte având de obicei un grad sporit de schimbări succesive în timp.

28. Așadar, pe fondul lacunei legislative evidențiate mai sus, soluția legislativă prevăzută de art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011 contravine și normelor de tehnică legislativă, de vreme ce, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, ordinele cu caracter normativ se emit numai pe baza și în executarea legii și trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, fără ca prin acestea să poată fi completată legea. Astfel, Curtea constată că sunt încălcate și dispozițiile art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție.

29. Având în vedere prevederile art. 8 din Instrucțiunile nr. 45 din 8 mai 2015, anterior citate, Curtea constată că, în cazul personalului didactic de predare (IDP), trebuie făcută distincția între modul de reglementare a instructorilor titulari și modul de reglementare a instructorilor asociați, aceștia din urmă desfășurându-și activitatea pe o perioadă temporară, de un an școlar. Astfel, potrivit art. 14 din instrucțiuni, *„instructorii personal didactic de predare asociat (IDP — asociat) fac parte din rândul personalului MAI — polițist/cadru militar/personal contractual și își desfășoară activitatea pe o perioadă strict determinată, fără a se depăși un an școlar/universitar, cu avizul consiliului profesoral și aprobarea consiliului de conducere al instituției de învățământ, respectiv avizul consiliului facultății, a consiliului de administrație și aprobarea senatului universitar”*. În concluzie, Curtea reține că, deși își desfășoară activitatea pe o perioadă determinată, și instructorii personal didactic de predare asociat (IDP — asociat) dobândesc statut de cadru militar prin art. 4 alin. (2) din instrucțiuni, potrivit căruia *„funcțiile de instructori sunt prevăzute cu grade militare”*. Astfel, cu atât mai mult, funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, condițiile care se cer pentru ocuparea acestora, normele didactice, competențele și responsabilitățile trebuie să se stabilească prin lege organică, potrivit Constituției, iar nu prin instrucțiuni ale ministrului de resort.

30. În final, Curtea reține că dispozițiile art. 31, art. 73 alin. (3) lit. j) și art. 78 din Constituție nu au incidență în prezenta cauză.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

CAMERĂ DE ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) și art. 109 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, excepție ridicată de Paul Mărințuța în Dosarul nr. 2.992/86/2015 al Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal.

2. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar și constată că dispozițiile art. 37 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean